

Зміст.

1. Коваль Віктор. Архітектурні аспекти створення набережної зони річки Прут та реновація прилеглих територій у місті Чернівці
2. Жовтоножук Альона. Розвиток кремаційної архітектури у складі сакральних комплексів
3. Кишлярук Олег. Архітектурний аналіз та перспективи розвитку пішохідних просторів в м.Чернівці
4. Лопатюк Ігор. Архітектурні особливості сучасних театральних концертних закладів
5. Олександр Манюк. Архітектурно-планувальна та просторова організація мультифункціонального медичного закладу (функціональна складова)
6. Юлія Манюк. Іноваційні методи архітектурних рішень медичних закладів
7. Дарина Павельчук. Архітектурно- планувальна та просторова організація рекреаційних комплексів на прикладі андшафтного відпочинкового комплексу «пляж» на р. Прут м. Чернівці
8. Богдана Рудик. Особливості реновації історичних будівель
9. Ірина Федачук. Особливості архітектурного проектування житлових блокованих енергоефективних будинків на прикладі м.Чернівці
10. Олександра Федина. Архітектурні особливості реконструкції пристосованих приміщень на прикладі мистецьких закладів.
11. Христина Чорней. Архітектурна реконструкція аеропортів
12. Світлана Шевчук. Особливості організації реставрації, консервації та використання об'єктів фортифікаційної архітектури на прикладі фортеці на горі Бона в м. Кременець, зі збереженням існуючого муру та будівництвом сучасного музею з оглядовою площадкою (на території заповідника)

Коваль Віктор

Наукові керівник: док.арх. Ірина Коротун
асист. Наталія Данилюк

Архітектурні аспекти створення набережної зони річки Прут та реновація прилеглих територій у місті Чернівці

Існуючі недоліки контексту.

1. Відсутність комфортного зв'язку двох частин міста поділених річкою Прут.

На сьогодні, в районі проектованої ділянки, існує два пішохідно-транспортних шляхів, які з'єднують частини міста, а саме міст від вул. Гагаріна до вул. Хотинська та міст, що веде до Калинівського ринку. По береговій лінії відстань між ними складає 3.08 км.

Створення пішохідного зв'язку між двома берегами об'єднає частини міста, дасть змогу для комфортного пересування та розширить межі туристично-рекреаційного ареалу.

2. Відсутність набережної зони, занедбаність території. Жителі міста не мають змоги комфортно відпочивати біля природної водойми. Відсутній зв'язок з містом, благоустрій, більшість території не пристосована для пішохода та потребує санації.

Велика частина зеленого ареалу на сьогодні знаходиться в занедбаному стані та мінімально працює на місто.

Наукова гіпотеза. Реновація територій позитивно вплине на різні фактори міста. Реновація території дасть поштовх до створення зелених коридорів та маршрутів до великого за площею природного ареалу міста, тим самим розширив туристичну зону. З'являється територія для активного та пасивного відпочинку відвідувачів. Ареал зможе у повну міру працювати на прилеглі райони та стане комфортним у всіх розуміннях.

Позитивний вплив на економічний, екологічний та соціальний фактори.

Задіяні та незадіяні території промислової зони. Історично склалось так, що обидва береги річки Прут забудувались промисловими підприємствами, тому на сьогодні маємо велику промислову зону, яка займає багато території та не використовує її цілком. Деякі підприємства не працюють та знаходяться у занедбаному стані, у деяких виходить або вийшов строк експлуатації об'єктів.

Така проблема наявна у багатьох містах світу, адже місто забудовується та збільшує свою площу. Її вирішення – це зміна цільового призначення території та перенос підприємств за межі міста, починаючи з невеликих та закінчуючи масштабними.

Ревіталізація промислових територій та будівель позитивно вплине на різні фактори міста

Ревіталізація територій та реконструкція будівель промислової зони дасть поштовх до розвитку нових жилих мікрорайонів, забудови офісних центрів, розширення доступних територій міста для її мешканців.

Позитивний вплив на демографічний, економічний та соціальний фактори міста. На сьогодні місто Чернівці будується у Південно-східному напрямку, коли існують великі за простором території в районі центру, які не дають поштовху до розвитку Садгірського району та несуть за собою багато інших проблем, саме тому тема є актуальною.

Альона Жовтоножук
Науковий керівник:
док. арх. Коротун І.В.
асист. Данилюк Н.О.

Розвиток кремаційної архітектури у складі сакральних комплексів

Проблеми стрімкої урбанізації міст, росту міського населення та дефіциту місць для захоронень актуальні для більшості міст Європи. Відповіддю став розвиток і формування в кінці XIX ст. нового типу інфернальної (ісп. *inferno* – потойбічний світ) архітектури – споруди крематорію.

Археологічні дослідження показують, що майже у всіх культурах з часів первинного суспільства одночасно розвивалися традиційне захоронення та обряд кремації. З поглибленням релігійних уявлень перші культурні прообрази (язичницькі капища, кургани, мегалітичні споруди) змінюються спорудами іншого змістового та просторового рівнів (храмові комплекси, піраміди, мавзолеї, каплиці і крипти тощо)[1, с.192-197].

В античну епоху кремація широко поширювалась серед древніх греків, римлян, слов'ян, німців, індусів, японців та багатьох інших народів. Поховання вогнем втратило визнання із становленням християнства. У 785 році Карл Великий випускає рескрипт про заборону кремації «за прикладом язичників» та вимагає ховати загиблих в землю на цвинтарях при церквах і монастирях [2, с.13].

Ідеї відновлення кремації в Європі виникли майже через 1000 років на фоні численних епідемій. На кладовищах бракувало місць, з'являлися братські могили та захоронення біля будинків, що провокувало безліч захворювань. В 1869 році Міжнародна медична конференція у Флоренції прийняла резолюцію що закликала до розповсюдження традиції спалення тіл для «збереження здоров'я і землі для живих людей». Вже в 1875 в Мілані був збудований перший крематорій.

Для зм'якшення критики та неприйняття процесу зі сторони церкви, перші кремаційні приміщення проектували у складі споруд схожих на храми та церкви, а печі заглиблювали під землю. Типових прикладів кремаційної архітектури не існувало до 20-х років ХХ ст., коли архітектори почали проектувати релігійно-нейтральні споруди, уникаючи асоціації з християнським храмом. [3, с.15-18] В СРСР будівлю крематорію у складі «перспективної системи поховального обслуговування» розглядали виключно як промислову споруду[2, с.106].

Сучасний комплекс крематорію об'єднує два основні процеси: процання з померлими в траурному залі (психологічний процес) та спалювання тіла (утилітарний процес). Будівля крематорію, незважаючи на протиріччя релігійного характеру, наділяється сакральними (траурно-обрядовими) функціями і відноситься до сакрального простору міста. [4, с.153] В архітектурному образі крематорію головним залишається відображення без зайвої декоративності внутрішнього змісту – скорботи людей.

В загальному, кремаційна архітектура – комплексна і складна тема для дослідження і проектування, що приваблює молодих і досвідчених архітекторів.

Список використаної літератури:

1. Игумнов А.В. Специфика погребальной архитектуры // Молодой ученый, №32, Сентябрь 2019. сс. 192-197.
2. Сурначева Н.А Петрова Н.В Особенности кремационной архитектуры // Исследования молодых ученых, Июнь 2019. сс. 15-18.

3. Тавровский А.Л., Лимонад М.Ю., Беньмовский Д.К. Здания и сооружения траурной гражданской обрядности, 1-е изд., Москва: Стройиздат, 1985. сс. 11-30
4. Аванесов С.С. Сакральна архітектура как средство визуальной коммуникации // Вестник Томского государственного университета. Культурология и искусствоведение, №4(12), 2013, сс. 153-157.

Олег Кишлярук

Науковий керівник:

док.арх. Ірина Коротун

асист. Наталія Данилюк

Архітектурний аналіз та перспективи розвитку пішохідних просторів в м.Чернівці

Чернівці – столиця буковинського краю, насичена цінними історичними витворами. Історична частина міста – цілісний ансамбль пов'язаний пішохідною та транспортною мережею.

Сьогоднішній стан пішохідної та транспортної мережі вимагає сучасних рішень, радикальних змін і капітального ремонту дорожнього та тротуарного одягу. Головною проблемою пішохідних просторів міста Чернівці можна вважати реструктуризацію основних функціональних зон, відсутність пов'язаної та цілісної мережі, а також перенасичення автотранспорту в центральній частині міста.

На сьогоднішній день основний пішохідний трафік сконцентрований на вул. Кобилянської, що часом викликає певний дискомфорт. Збільшення та розширення пішохідних просторів мають на меті: об'єднання між собою районів, збільшення кількості привабливих об'єктів нерухомості, що спричинить позитивний соціально-економічний ріст міста, створення нових туристичних маршрутів, створення тематичних зон забезпечить розсосередження людей, яке є необхідним в сьогоднішніх епідеміологічних реаліях.

Теоретичну базу досліджень становлять роботи Киргизбаєва І. Ю.[1] та публікації Никирса М.Д.[2]. В роботі Киргизбаєвої йдеться про формування міських пішохідних просторів у різних за планувальною структурою та функціонуванням містах України,

визначено перешкоди для пішохідного руху. У роботі моделюються варіанти розвитку пішохідного руху українських міст в залежності від їх містоутворюючої функції. В публікаціях Никирси М. Д. описано історичну складову розвитку пішохідних просторів міста Чернівці.

Список використаної літератури:

1. Киргизбаєва І. Ю. Пішохідні простори міст України та шляхи їх розвитку УДК 711.4:625.712.34 аспірант кафедри Містобудування. Випуск 50. 2018
2. Никирса М.Д. Чернівці. Документальні нариси з історії вулиць і площ. 2008

Лопатюк Ігор

Наукові керівники: док.арх. Ірина Коротун
асист. Наталія Данилюк

Архітектурні особливості сучасних театральних- концертних закладів

Будівництво філармоній набуло поширення в усіх розвинених країнах світу, наряду з театрами різного спрямування, культурними центрами, концерт-холами. Споруди даного типу забезпечують престиж міста, та як правило, слугують центрами тяжіння мікрорайону [1, ст. 162].

Сучасні філармонії виділяються своєю новітньою та дуже виразною формою, яку не можливо було виконати раніше з технічних та технологічних причин. Завдяки новим технологія та матеріалам стало можливим втілювати точну задумку архітекторів та дизайнерів, що сприяло кращому функціональному вирішенню як самого залу, як основного компоненту споруди, так і іншого простору. Тенденціями в сучасному проектуванні споруд театральних-концертного призначення стали, можливість їх багатофункціонального використання. Розбіжність між театральним, оперним, концертним залами перестала бути настільки великою – завдяки відходу від стандартних форм та використанню нових

матеріалів в одній споруді можливо ставити як балетну постановку так і концерт камерної музики. Нові технології дозволили набагато точніше розробляти акустику залів, також набирає обертів використання трансформуючих перегородок.

Більшість сучасних концертних залів мають яскраво виражені плавні або агресивні гострокутні форми, які виражені як в екстер'єрі так і в інтер'єрі споруд[2].

В Україні простежується тенденція росту попиту громадян на відвідання культурних заходів, виникає потреба в багатофункціональних концертних залах, що могли б реалізувати різні запити громадян – від концерту рок-групи до балетної постановки.

Важливим є розміщення такої споруди не в центрі, а в житловому районі, де в основному розвинута лише мережа магазинів та торгових центрів. Вважають доцільними розміщення театральних закладів в мікрорайоні – це вирішить проблему відпочинку та дозволить жителям[3, ст 280].

Висновки:

Чернівці – місто з багатими культурними традиціями. І культурне життя міста - це важлива сфера життєдіяльності його жителів. Спорудження такого дозвіллевого закладу у найбільш заселеному районі може стати найбільш відвідуваним закладом, який підвищить престиж міста і може стати осередком творчого життя чернівчан, місцем їх відпочинку і спілкування.

Список використаної літератури:

1. Савченко В.В., Многоцелевые зрелищные и спортивные залы. – 2-е изд., перераб. и доп. – Киев, 1990. – 162 с.
2. Концертні зали: культурна інфраструктура поза часом: URL: <https://commercialproperty.ua/cp-articles/kontsertnye-zaly-kulturnaya-infrastruktura-vne-vremeni/> (дата звернення 01.02.2021)
3. Гельфонд А.Л., Архитектурное проектирование общественных зданий и сооружений / Гельфонд А.Л. – М.: Архитектура – С, 2006. – 280 с.

Олександр Манюк

Науковий керівник:

док.арх. Ірина Коротун

**Архітектурно-планувальна та просторова організація
мультифункціонального медичного закладу (функціональна
складова)**

Сьогодні світ потерпає від безлічі нових хвороб, які швидко розповсюджуються та заражають великі маси. Як показав 2020 рік, звичайні лікарні не мають можливості прийняти велику кількість хворих та надати їм відповідну допомогу. Тому для вирішення даних питань, створення мультифункціональних медичних закладів із полегшених конструкцій для швидкого будівництва є досить актуальним. Адже додатковий простір має вирішальне значення для зупинки поширення хвороб. Яскравим прикладом може слугувати лікарня в Ухані, що була побудована всього за 10 днів.

В основі об'ємно-планувального рішення будівлі є її функціональне призначення, тобто діяльність людини заради якої будується будинок. Для забезпечення всіх необхідних процесів необхідно визначити функціонально-технологічний характер, кількість людей, необхідний благоустрій та устаткування та організацію внутрішнього простору. Всі ці елементи характеризують функціонально-технологічні процеси та впливають на просторову організацію, розміри та форми об'єктів.

Функціональну складову даного закладу можна розділити на вимоги до загальної технологічної схеми та вимоги до планування окремих груп приміщень та обладнання, що для них перебачається. Загальні технологічні вимоги стосуються взаємозв'язків відділень, організація потоків хворих, персоналу, медикаментів, їжі і різних вантажів.

Для вирішення загальної схеми є забезпечення найкоротшого зв'язку між відділенням за умови їх максимальної ізоляції. Для вирішення даної умови необхідно планувальне об'єднання різних за профілем відділень та служб у відповідні блоки.

Умовою об'єднання є те, щоб у межах блоків відділення були не прохідними. Наступним етапом є визначення найкоротшого взаємозв'язку блоків. Загальна планувально-технологічна схема даного медзакладу базується на розмірах та пропорціях блоків, та їх принципового вибору вертикального чи горизонтального способу

стикування. Також у формуванні блоків важливу роль відіграють особливості розвитку кожної групи підрозділів. Розвиток певних блоків ґрунтується на медико-технологічних вимогах.

Непрохідні блоки можна розширити, завдяки формуванню нових блоків та організацією зв'язку між ними, враховуючи безперервність роботи палатних відділень. Прохідні блоки, можуть розширюватися поетапно, додаючи нові приміщення до існуючих з урахування органічного зв'язку нового зі старим.

Також при розробці проекту є важливим питанням, організація потоків умовних підрозділів "чистих та брудних". Дані потоки не слід поєднувати або перехрещувати. Чисті- рух хворих і персоналу лікарні, доставка медикаментів та їжі, до брудних- надходження хворого до його санітарної обробки. Так само і розділяють транспортні вузли. Функціональну складову медзакладу можна представити як поєднання зон різного ступеня чистоти, з відповідними технологічними вимогами.

Окремі групи приміщень відносять в повній мірі до зонування медзакладу. Встановлено такі зони: чистий транспортний вузол-палатні відділення в цілому-коридор палатного відділення- самі палати- перев'язувальні в палатному відділенні. Крім того важливу роль відіграє обладнання лікарні, що ділиться на інженерне обладнання (системи кондиціонування, вентиляції, водопостачання, каналізації, енергопостачання) та медичне технологічне обладнання.

Функціональна складова виражається в строгому зонуванні та дотриманні технологічної процесу в будівлі медзакладу.

Список використаної літератури:

1. ДБН В.2.2-10:2016 «Заклади охорони здоров'я»
2. ДБН В.2.2-40:2018 "Інклюзивність будівель і споруд"
3. Науковий вісник будівництва : зб. наук. пр. / Харк. нац. техн. ун-т буд-ва та архіт. – Харків: ХНТУБА, 2015 С. 26-32
4. Hospital planning. URL: <https://www.slideshare.net/zulfiqer732/hospital-planning-79983246> (дата звернення 02.02.2021)

Юлія Манюк

Науковий керівник: док. арх. Ірина Коротун

Іноваційні методи архітектурних рішень медичних закладів

2020 рік став переломним для кожної країни нашої планети, особливо в медичній сфері. Вітчизняна система охорони здоров'я нині перебуває в пошуку шляхів виходу з кризової ситуації та побудови нової моделі, наближеної до європейських стандартів. Проблема занепадання будівель лікарень, їх модернізація є актуальною.

Ціллю є проаналізувати і виявити основні архітектурно-планувальні принципи в умовах сучасного функціонування лікарень, їхнє перепрофілювання в інфекційні лікарні у випадку пандемії, і, особливо, формування психологічної адаптації хворих, які знаходяться в лікарнях.

Схиляючись до європейської і азійської медицини, безперервне вдосконалення методів діагностики і лікування, нове обладнання і технології виявляють проблему реформування лікарень і їх перепланування. При проектуванні, будівництві та реконструкції лікарняних будівель враховується цілий комплекс умов і вимог. З основних природно-кліматичних умов виділяються наступні: кліматичні (температура повітря, вологість повітря, вітровий режим і т.д.); геологічні та геоморфологічні умови.

Головне завдання: створити максимально сприятливі умови для хворих, дотримуючись всіх вимог проектування. Важливе розташування ділянки на схемі міста, віддаленість від промислових районів, лікарня має бути пов'язана з природою, з найменшим коефіцієнтом забудови території багатопверховими будівлями.

Конфігурація ділянки значно впливає на організацію генерального плану лікарняного закладу, об'ємно-просторове рішення будівлі. Розміри і форма відведеного ділянки, від цього залежить зонування території, планування будівлі, взаємодія основних композиційних осей і їхній зв'язок з

навколишнім середовищем. Особливо важливі соціально-психологічні особливості: сприйняття архітектури лікарні відвідувачами і медичним персоналом.

«Довкілля лікарні сприяє лікуванню пацієнтів»:- сказав Тоні Монк, британський архітектор, що спеціалізується на дизайні в галузі охорони здоров'я «...люди подумки уразливі, коли вони входять в лікарню,» «і якщо вони збиті з пантелику жахливим, страшним, бетонним, нецікавим, поганим приміщенням у тьмяних кольорах, це змушує їх відчувати ще гірше...» [3].

Для кращого перебування хворих в лікарні можна виділити 5 важливих елементів, для кращої адаптації хворих в лікарнях: орієнтація людей в медичних закладах, чітке і зрозуміле планування; можливість створення окремих палат для пацієнтів; зменшення шумового фону; використання природнього світла і матеріалів, збільшення озеленення; - колір.

Висновок. Для теперішнього часу визначальним є створення поліфункціонального взаємопов'язаного простору, універсальність планування лікарень, врахування кліматичних, містобудівних і соціально-психологічних особливостей для модернізації і створення нової архітектури медичних закладів. При переліку всіх новітніх особливостей в плануванні, обов'язково має бути дотримане строге зонування, дотримання технологічного процесу в лікарні, згідно сучасних вимог і норм приміщень за ДБН В.2.2-10:2019.

Список використаної літератури:

1. ДБН В.2.2-10:2016 «Заклади охорони здоров'я»
2. Науковий вісник будівництва : зб. наук. пр. / Харк. нац. техн. ун-т буд-ва та архіт. – Харків: ХНТУБА, 2015. С.26-32
3. Monk T. Hospital Builders / Tony Monk. – Англії: Wiley, 2004. – 224 с. – (Builders). С. 132-133
4. Науковий вісник будівництва: архітектурно-планувальні принципи планування лікарень URL: <https://vestnik-construction.com.ua/uk/> (дата звернення 01.02.2021)

Дарина Павельчук

Науковий керівник:

док. арх. Ірина Коротун

асист. Наталія Данилюк

**Архітектурно-планувальна та просторова організація
рекреаційних комплексів на прикладі ландшафтного
відпочинкового комплексу «пляж» на р. Прут м.
Чернівці**

Рекреаційна архітектура - це вид архітектурної діяльності, об'єктом якої є формування рекреаційних просторів. Рекреаційна архітектура близька по проблематиці до ландшафтно-архітектури: з'єднання штучного й природного середовища, тому що природний ландшафт є головним середовищем рекреації.

Рекреаційне середовище є результатом взаємодії, взаємопроникнення й взаємодоповнення трьох комплексних факторів: рекреаційних ресурсів; рекреаційних утворень; рекреаційної діяльності. Функціональний критерій - здійснення конкретного виду рекреаційного заняття (для купання водойми з теплою водою, для альпінізму гірський рельєф і т.д.). Санітарно-гігієнічний критерій - відсутність забруднення, шумів, небезпечних комах і т.д. Естетичний критерій - художня виразність природних і антропогенних ландшафтів і їхніх елементів. Планувальну організацію рекреаційного регіону можна представити у вигляді планувальної структури із заданими умовними позначками всіх структурних елементів в умовних границях.

Складна ієрархічна структура рекреаційного регіону вимагає побудови принципової схеми, що створює оптимальні моделі їхнього функціонування й керування. У функції керування входять одержання, переробка й аналіз інформації, що визначає попит і споживання послуг, «поводження» природних комплексів у процесі експлуатації й розвитку рекреаційного регіону, його технічний, матеріальне й фінансовий стан. Створення єдиної системи спеціалізованих і

поліфункціональних рекреаційних регіонів, районів, зон, комплексів і установ дозволяє найбільше повно задовольнити потреби суспільства в рекреації.

Екологічне зонування дозволяє розділити рекреаційний простір на зони з різним ступенем природоохоронної, наукової і естетичної цінності.

Системи розселення являють собою сукупність міських і сільських поселень різної величини й господарського профілю, об'єднаних територіально виробничими зв'язками в області застосування праці, обслуговування, перебування, відпочинку із загальною транспортною й інженерною інфраструктурою.

Сучасною тенденцією є з'єднання рекреаційних і урбанізованих систем, коли відбувається їхнє структурне взаємопроникнення й просторове сполучення. Прикладами таких систем є Велика Ялта, Велика Алушта, які, з'єднуючись, утворюють рекреаційну агломерацію. Такі системи виключають поляризацію міського й природного середовища, природно переходячи від систем поляризованого ландшафту до екополісів в екосистемах розселення.

Ефективність інфраструктури рекреаційної системи залежить від потреб біосоціальної системи, що складається з підсистем: споживчої (відпочиваюче населення) і виробничої (обслуговуючі й управлінські кадри) сфери.

Список використаної літератури:

1. Данилко Н. Я., 2017. Критерії оцінки природнього середовища для розвитку рекреаційних територій приміської зони. Наук.-техн. зб. КНУБА «Містобудування та територіальне планування», 64, с.63-69 URL [дата звернення: 22.02.2021]

2. Данилко, Н.Я., 2018. Сучасні проблеми архітектури та містобудування, 51, с.216-221 1975. -98с. URL [дата звернення: 22.02.2021]

Богдана Рудик

Науковий керівник: док.арх. Коротун І.В.

асист. Данилюк Н.О.

Особливості реновації історичних будівель.

Культурна спадщина України складається з широкого спектру містобудівних та архітектурних пам'яткових об'єктів. Актуальні проблеми їхнього збереження, реставрації та розвитку зумовлюють необхідність розробки таких науково-обґрунтованих програм, які сприятимуть розширенню та деталізації пам'ятко-охоронного законодавства в напрямку збереження культурної спадщини; вдосконаленню стандартів науково-проектної документації; вирішенню соціальних проблем, збільшенню рівня інвестицій та економічного розвитку історичного міста. В Україні спостерігаємо неналежне та споживацьке ставлення до культурної спадщини, а відсутність програми дослідження та розвитку пам'яток, сприяє спотворенню та фрагментації історико-культурного ландшафту міста. [1, ст 2]

Отже, покращувати, змінювати призначення і створювати новий архітектурний вигляд – наші першочергові завдання. Як нам їх досягти? Реновація - це раціональний підхід до зміни і вдосконалення сірої і похмурої міського середовища. Мова йде не про пам'ятки архітектури, а про ті об'єкти, які застаріли в силу свого віку або ж стрімких темпів розвитку міста. Давайте розберемося, як саме це працює і які будівлі потребують реновації. Реновація будівель з їх збереженням передбачає відразу кілька варіантів: створення меморіалу - пам'ятника архітектури, коли відтворюється первісний вигляд будівлі, або вдосконалення з привнесенням сучасних технологій і новітніх функціональних можливостей. Подібні об'єкти можна модифікувати, змінюючи їх пропорції і форми. Є об'єкти, фасади яких представляють архітектурну цінність, але внутрішній зміст і функціонал застаріли. Їх можна реконструювати, зберігаючи і реставруючи фасади, може, навіть зберігаючи будівельні обсяги або збільшуючи їх, але

переосмислюючи внутрішні об'ємно-планувальні рішення відповідно до вимог сучасності.

Якщо говорити про реновацію зі збереженням історичних будівель, що прикрашають місто, то вона дозволяє зберегти їх автентичність, регулюючи поверховість забудови. [2, ст 1]

Практика останніх десятиліть демонструє чимало прикладів функціональної адаптації історичних будівель і, зокрема, пам'яток архітектури та пам'яткових комплексів. Їх спектр є величезним і потребує наукового осмислення і аналізу з точки зору потреби вітчизняного суспільства у переосмисленні ролі історикоархітектурної спадщини в сучасному житті. В наш час існує багато прикладів ревіталізації та реновації різних за призначенням споруд, які протягом якогось часу не функціонували, мали занедбаний стан та яким надали нову функцію та нове життя [3, ст 41]

Висновки. Якщо розглянути об'єкти, на яких було проведено роботи з ревіталізації (реновації), попри різний відсоток збереженості автентичних частин пам'яток і міри «гармонійності» поєднання історичної і сучасної субстації, споріднює один принцип: ці будівлі монофункційні й підпорядковані єдиній, хоч, можливо спірній, художньо-дизайнерській концепції. Наразі оцінка таких об'єктів відбувається переважно на емоційному рівні. Позитивним моментом є те, що історичні об'єкти, на яких було проведено роботи з ревіталізації, в той чи інший спосіб було збережено, чого так як повної реставрації іноді доводиться чекати досить довго. Значна частина подібних об'єктів просто фізично зникає через саморуйнацію. Отже, важко провести чітку межу між явищами, які можна зарахувати до ревіталізації або ж реновації, але обидва явища є необхідними для процесів відтворення, пожвавлення і відновлення міського простору.

Список використаної літератури:

1. О. Рибчинський. Аналіз програм збереження культурної спадщини України.

2. Нове життя застарілих фасадів.
URL: <http://zavarnik.biz/architekturnaya-renovaciya-novaya-zhizn-dlya-ustarevshix-fasadov> [дата звернення: 28.01.2021]
3. Пламєницька О., Гнатюк Л., Гуменюк І. Стаття, методичні підходи до ревіталізації та реновації історичних будівель (аналіз досвіду)

Ірина Федашук
Науковий керівник:
док.арх. Ірина Коротун
асист. Наталія Данилюк

Особливості архітектурного проектування житлових блокованих енергоефективних будинків на прикладі м.Чернівці

Енергія є одним з найважливіших каталізаторів створення багатства, економічного зростання та соціального розвитку в усіх країнах. Будинки становлять значну частку в загальному обсязі споживаної енергії в світі; тому вони роблять сильний вплив на навколишнє середовище. Згідно з даними World Watch Institute, на будівлі щорічно припадає 40% світової енергії[1].

Основними архітектурно-планувальними принципами проектування житлових будинків підвищеної енергоефективності є: виконання вимог по інсоляції, захист від перегріву, забезпечення природнього освітлення, комфортне зонування, розміщення будинків і квартир, тепловий захист огорожуючих конструкцій, компактність забудови, виконання режиму аерації та забезпечення умов для природньої вентиляції[3].

Найбільш цікаві приклади житлових енергоефективних будівель можна знайти в Німеччині, Канаді, Фінляндії та США.

Для кліматичних умов великих та середніх міст України енергоефективні будинки мають досить велике значення.

Якщо брати до уваги сучасну зблоковану житлову забудову м. Чернівці то варто відзначити, що зблоковані будівлі з точки зору містобудування є одним з важливих методів підвищення енергоефективності будівлі при її проектування[2].

Висота будинків в житлових кварталах Чернівців коливається в районі 5-9 поверхів. Багатоквартирні будинки середньої поверховості надають багато можливостей для підвищення енергозбереження. Оптимізація форми та орієнтації

об'єкта, спрямована на максимальне використання сприятливих і нейтралізацію несприятливих впливів зовнішнього середовища щодо енергетичного балансу будівлі.

Інсоляція в будівлях здійснюється через прорізи в зовнішніх стінах. Оскільки енергозбереження в будівництві та архітектурі пов'язане з ефективним застосуванням світлової та теплової сонячної енергії, а також мінімізацією енергозатрат для сонцезахисту і створенням комфортного світлового і теплового середовища в будівлях. Орієнтація здійснюється переважно на південну, південно-західну сторону для отримання пасивного сонячного обігріву житлових приміщень [2].

Іншим боком забезпечення інсоляції є перегрів будівлі, для цього при проектуванні та будівництві енергоефективних будинків використовують виступаючі елементи фасаду, віконниці, козирки з південного боку. В жодному з досліджуваних будинків не виявлено заходів для запобігання перегріву.

В основному житлові будинки в м.Чернівці розміщені всередині кварталу та в багатьох випадках спроектовані таким чином щоб уникнути затінку від сусідніх будівель.

Характерними планувальними особливостями, що допомагають знизити тепловтрати є використання застелених балконів та лоджій.

У Чернівцях закладено початок енергоефективного будівництва, воно має широкі межі для подальшого розвитку.

Список використаної літератури

1. Бениаидзе Л. Розвиток енергоефективного житлового будівництва середньої поверховості / Ладо Бениаидзе. // КНУБА. – 2018. – ст. 1–9.
2. Енергоефективні будинки Електронний ресурс <http://library.knuba.edu.ua/books/zbirniki/02/201451.pdf> URL [дата звернення 31.01.2021]
3. Архітектурне проектування житлових енергоефективних будівель Електронний ресурс <http://reposit.nupp.edu.ua/> URL [дата звернення 31.01.2021]

Олександра Федина

Науковий керівник: док.арх. Ірина Коротун

асист. Наталія Данилюк

Архітектурні особливості реконструкції пристосованих приміщень на прикладі мистецьких закладів.

Можна назвати кілька причин актуальності подібного пристосування:

Економічна - малі і середні по величині міста, що не володіють значним бюджетом, в порівнянні з крупними містами і столицями, часто організовують центри мистецтва, пристосовувавши існуючі будівлі під його функції. Для цих цілей, вибираються, як правило, пам'ятники історії і архітектури, що потребують реконструкції і реставрації.

Ідейна – цей напрям розвивається з 60-х років, коли багато художників вийшли за рамки традиційної техніки живопису і скульптури і зайнялися змішаною технікою, великомасштабними інсталяціями і перформансом.

Покинуті склади і фабричні будівлі надавали їм достатній простір, розкутість і неформальну обстановку, необхідні для їх експериментальних робіт.

Розміщення арт-центрів та інших мистецьких закладів може відбуватися як у пристосованих будівлях та спорудах, так і у вбудованих приміщеннях. Залежно від історико-культурної цінності і матеріальної міри змін, будівлі піддаються як реконструкції, так і реставрації та капітальному ремонту, проте в практиці пристосування останні зустрічаються рідше, тому

що засобами капітального ремонту важко здійснити адаптацію структури до нових функцій арт-центру. Проте, такий принцип використовується при пристосуванні будівлі - пам'ятника, коли необхідно зберегти планувальну композицію і структуру споруди, а розміщення експозиції підкоряється існуючій організації внутрішнього простору.

Реконструкція будівель та споруд проводиться у випадках зміни розмірів будівлі, її повної або часткової перебудови та

внутрішнього перепланування, результатом чого неодмінно має стати поліпшення експлуатаційних якостей споруди, оскільки використання будівлі полягає в його пристосуванні до нових функціональних, експлуатаційних і містобудівних вимог. У процесі реконструкції можна змінити призначення будівлі, використовуючи при цьому існуючі об'єми.

Отже, пристосування будівель та споруд під мистецькі заклади може здійснюватися як із збереженням планувальної структури, так і зі зміною планувальної структури будівлі.

Проблеми, що виникають при пристосуванні:

У деяких випадках неможливість подальшого розширення закладу. Це стосується невеликих мистецьких закладів, що на першому етапі свого розвитку розташовувались у пристосованих вбудованих приміщеннях.

Невідповідність існуючої архітектурно-планувальної схеми новій функції, що призводить до значного переобладнання приміщення. Наявність об'єктивної матеріальної форми зумовлює також особливості побудови проектної діяльності в умовах пристосування, оскільки порушується звичайна дорога діяльності архітектора - від функції до форми.

Висновки. Пристосування приміщень різного призначення під центри мистецтва і музеї втрачає свою актуальність в даний час. Пристосування може відбуватися як засобами капітального ремонту, так і засобами реконструкції. Перебудова може здійснюватися із збереженням планувальної структури, таким чином, характер експозиції відходить від характеру заданої структури будівлі, і зі зміною планувальної структури.

Список використаної літератури:

1. Куцевич В.В. Архітектурна наука і архітектурне проектування. Досвід взаємодії, проблеми, результати. - К .: Будівництво України, 2003. - № 6. - С.18-19 URL [дата звернення: 22.02.2021]
2. Ревякін В.І. Виставки (архітектура і експозиція). -М .: Стройиздат, 1975. -98с. URL [дата звернення: 22.02.2021]

3. Ревякін В.І. Художні музеї. Довідковий посібник. 2-е изд., Перераб. і доп. - М.: Стройиздат, 1991. - 248 с. URL [дата звернення: 22.02.2021]

Христина Чорней

Науковий керівник: док.арх. Ірина Коротун
асист. Наталія Данилюк

Архітектурна реконструкція аеропортів

До 2023 року в Україні планується збільшення пропускної спроможності аеропортів, а також підвищення рівня надання послуг в аеропортах відповідно до міжнародних стандартів [1].

Значна динаміка росту обсягів міжнародних авіап перевезень потребує реконструкції та модернізації існуючих будівель та споруд, які супроводжуються змінами не тільки експлуатаційних якостей окремих об'єктів, але й архітектурного вигляду аеропортів в цілому. Важливе місце в цьому процесі займають будівлі та споруди аеропорту, які не тільки побудовані в різні часи, а відносяться до різних груп капітальності, в результаті мають різні нормативні терміни служби [2].

Вітчизняний та закордонний досвід реконструкції аеровокзалів вказує на те, що збільшення пропускної спроможності аеровокзалів та, як наслідок, будівельного об'єму, площі супроводжується значною зміною планувальних рішень та архітектури існуючих будівель, перебудовою службово-технічних територій, перонів тощо.

Більшість аеровокзалів вітчизняних аеропортів відноситься до групи малих одновокзальних комплексів, пропускна спроможність яких не перевищує 400 пас/год.

Планувальні рішення будівель дозволяють, при наявності резервних прилеглих територій, добудовувати додаткових об'єми для підвищення пропускної спроможності аеровокзалу.

Такі рішення були реалізовані в 60-80-х роках ХХ в аеропортах: Івано-Франківську, щоб збільшити його пропускну спроможність до 400 пас/год, Дніпропетровська – до 700 пас/год.

Архітектурні ансамблі аеровокзальних комплексів створюються, насамперед, зважаючи на технологічні особливості обслуговування пасажирів повітряного і наземного транспорту.

Враховуючі стратегічну важливість для інвестиційної, виробничої та соціальної привабливості регіону, проектування сучасних аеропортів виконується на конкурсній основі, із залученням відомих архітекторів та проектних організацій, в т. ч. міжнародних.

Під час реконструкції об'єктивними факторами, повинні бути враховані архітектурна, історична та культурна цінність існуючих об'єктів, дотримані принципи спадкоємності та гармонізації складових системи покращення їх естетичних та експлуатаційних якостей [3].

Наприклад, аеровокзали Харкова (1951) та Львова (1955); побудовані за проектами Державного науково-дослідного інституту цивільної авіації. «Аеропроект» у стилі «сталінського ампіру». Під час підготовки до проведення Чемпіонату Європи з футболу «Євро-2012» на території цих аеропортів побудовані нові [4]. Також важливим є врахування впливу оновленого архітектурного середовища на візуальне сприйняття людини, її психічний стан під час перебування в зоні високої активності пасажирів та надземного транспорту.

Список використаної літератури:

1. Кабінет Міністрів України (КМУ). Постанова. 24.02.2016 №126 Прозатвердження Державної цільової програми розвитку аеропортів на період до 2023 р. України. – 2016. – [№18. – Ст. 740.]
2. Підсумки діяльності авіаційної галузі України за 2017р. URL <https://mtu.gov.ua/content/statistichni-dani-v-galuzi-aviatransportu.html> [дата звернення: 28.01.2021]

3. Агеєва Г. М. Об'єкти спеціального призначення – висотні акцентархітектури аеропортів / Г. М. Агеєва // Промислове буд-во та інженерні споруди. 2016. – [№ 3. – Ст. 20-24.]
4. Грицик О.Ф. Споруда аеропорту .
URL: <http://zuap.org/archwestukr/споруда-аеропорту-у-лвові-старий-терминал> [дата звернення: 28.01.2021]

Світлана Шевчук

Науковий керівник: док.арх. Ірина Коротун

асист. Наталія Данилюк

Особливості організації реставрації, консервації та використання об'єктів фортифікаційної архітектури на прикладі фортеці на горі Бона в м. Кременець, зі збереженням існуючого муру та будівництвом сучасного музею з оглядовою площадкою (на території заповідника)

Серед численних пам'яток, які залишили нам творці минулих епох, фортифікаційні споруди займають особливе місце. За даними історика Сергія Трубчанінова, в Україні було понад 5000 пам'яток фортифікації, проте від більшості з них сьогодні немає й сліду. 116 твердинь — або лише їх руїн — збереглося до нашого часу[1].

Основною метою проведення будь-яких робіт на пам'ятці архітектури є насамперед продовження життя таким спорудам. Реставраційні роботи проводяться для підтримання будівлі у належному стані, що супроводжується періодичним проведенням необхідних робіт. В залежності від стану споруди можуть бути проведені такі роботи як зміцнення, заміна, відтворення, доповнення та реконструкція. Метод консервації більш доречний для пам'яток архітектури, які необхідно

зберегти в існуючому стані та захистити від подальших руйнувань.

Особливість вибору методу збереження об'єктів фортифікаційної архітектури є визначення цінності, аналіз стану існуючого муру, а також вибір робіт які можуть бути проведені на тих чи інших спорудах.

Колись Тернопільська область представляла біля сотні замків, проте більшість з них – руїни. Так яскравим прикладом є Кременецький замок – фортифікаційна оборонна споруда, побудована на стрімкій горі Бона з місцевого каменю-вапняку. Побудований у XIII столітті, замок час від часу відбудовувався після руйнувань до XVI століття[2].

На даний час Кременецький замок має статус пам'ятки архітектури національного значення. З 2011 року місцева влада розпочала поступову відбудову замку [2]. Розроблення проекту реконструкції виконував інститут «Укрзахідпроектреставрація» в 2009 році. На даний момент виконані такі роботи, як реставрація башні «Куряча лапка», де розмістили оглядову площадку. Проте, більшість робіт не виконано, і з роками оборонні мури все більше руйнуються.

Вигляд частини башні «Куряча лапка» до та після реставрації [3]

Отже, головним завданням залишається збереження таких пам'яток архітектури, а також забезпечення туристичної привабливості. Кременецький замок завжди приваблював туристів своєю загадковістю і красою, але не всі знають його історію. Тому найкращим рішенням буде продовження реставраційних робіт оглядової площадки башні, та будівництво музею в автентичному стилі фортеці. Це

допоможе збільшити туристичний потенціал Кременецького замку, а також зберегти існуючі мури в належному стані.

Список використаної літератури

1. Замки України Електронний ресурс
https://uk.wikipedia.org/wiki/Замки_України URL
[дата звернення 31.01.2021]
2. Кременецький замок Електронний ресурс
https://uk.wikipedia.org/wiki/Кременецький_замок URL
[дата звернення 31.01.2021]
3. Реставрація Кременецького замку Електронний ресурс
<https://forum.zamki-kreposti.com.ua/topic/213-кременец-реставрация-замка-нашего-времени/>
URL [дата звернення 31.01.2021]